

Husitské muzeum v Táboře

nám. Mikuláše z Husi 44, 390 01 Tábor

tel.: 381 252 242, 381 251 884

fax.: 381 252 245

IČO: 072 486

e-mail: tabor@husmuzeum.cz

www.husmuzeum.cz

Výroční zpráva za rok 2003

Vypracoval: PhDr. Miloš Drda, CSc.

Podklady poskytli: RNDr. Daniel Abazid

Mgr. Petr Brátka

Milena Jarolímková

doc. PhDr. Rudolf Krajíc, CSc.

Emílie Peštová

Božena Pražáková

Obsah

1. Úvod
2. Sbírkotvorná činnost
3. Expozice a návštěvnost
4. Výstavy a kulturně vzdělávací akce
5. Vědecká a výzkumná činnost
6. Ediční a publikační činnost
7. Knihovny a odborné služby veřejnosti
8. Objekty muzea
9. Finanční hospodaření

1. Úvod

Husitské muzeum v Táboře spravuje rozsáhlý regionální sbírkový fond a vyvíjí činnost v oblasti společenských a přírodních věd, jejich výzkumu a prezentace. Určitými specifiky jsou specializace na *historii husitství a jeho druhého života*, jakožto významné součásti světových dějin, příprava vybudování *Památníku prezidenta Dr. Edvarda Beneše v Sezimově Ústí* (do výstavy a otevření samostatného objektu správa mobiliáře dvou rekonstruovaných prostor v Benešově vile) a vzhledem k mimořádně rozsáhlému archeologickému fondu z Tábora, Sezimova Ústí, Kozího hrádku a dalších lokalit v regionu *dějiny hmotné kultury a každodenního života ve středověku*.

V souladu s ustanovením § 9 zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách vydalo Ministerstvo kultury České republiky č.j. 3742/2003 zřizovací listinu, ve které je Husitské muzeum v Táboře podle ustanovení § 9 č. 290/2002 Sb. od 1. ledna 2003 státní příspěvkovou organizací, ke které přísluší výkon ***funkce zřizovatele Ministerstvu kultury***. Ve smyslu § 54 zákona č. 219/2000 Sb. je způsobilé ke všem právům a povinnostem v rozsahu stanoveném právními předpisy, s výjimkou těch práv a povinností, které podle zákona nabývat nemůže.

2. Sbírkotvorná činnost

Sbírka Husitského muzea v Táboře, evidovaná v CES, se skládá z 53 podsbírek, které obsahují 425 921 kusů sbírkových předmětů, z toho největší podsběrka Středověká archeologie představuje fond s 238 577 kusy. Další rozsáhlé podsběrky jsou Etnografická - 15 000 ks, Numizmatická - 20 000 ks, Obrazy-plastiky - 6 000 ks,

Výroba a způsob života - 15 000 ks, Přírodní vědy - 59 750 ks. Pozůstalosti významných, nejen, regionálních osobností - Hana Benešová (manželka prezidenta Edvarda Beneše), sochař František Bílek z Chýnova, spisovatelé Václav Kaplický, Karel Bodlák, hudební skladatelé Otakar Ostrčil, Karel Weis, profesori Roman Cikhart, Martin Kolář, Karel Thir, archeolog-amatér Josef Švehla a řada dalších tvoří 23 podsbírek s bezmála 50 000 kusy. Knihovna prezidenta Edvarda Beneše, převedená ze sezimoústecké vily čítá na 1454 inv. číslech 1872 kusů knih, novin a časopisů.

2.1 Akvizice

Za rok 2003 byly podsbírký rozšířeny o 116 přírůstkových čísel a 905 kusů sbírkových předmětů. Z toho bylo nákupem získáno 91 kusů za cenu Kč 47 293,-: obrazy Františka Bílka (Pozůstalost F. Bílka) a Antonína Waldhausera (Obrazy-plastiky), pokračující řada „pamětních mincí“ (Numizmatika), předměty z počátku 20. století (Výroba a způsob života), atd. Za pořizovaná diorámata z cínových figurek „Bitva u Sudoměře“ a „Dobývání hradu“ pro expozici „Husité“ v předpokládané celkové ceně cca Kč 200 000,- byly v roce 2003 zaplacený zálohy ve výši Kč 140 000,-.

Darem bylo získáno 28 předmětů převážně z Městského muzea v Týně nad Vltavou (různé doklady, týkající se tábořského regionu). Vlastní sběr čítá 13 předmětů (fotografie E. Beneše, keramický znak ČSSR, socialistické poutače, atd.). Archeologický výzkum vydal 707 kusů keramiky a lidskou kostru.

Dne 11. 6. 1996 uzavřelo Ministerstvo kultury ČR s Ministerstvem financí ČR dohodu o nakládání s národním majetkem zvláštního charakteru v prozatímní správě ve smyslu Vyhlášky č. 61/1986 Sb. na převod předmětů zabavených na hraničních přechodech do Husitského muzea v Táboře. Jedná se o zbraně, numizmatiku a ikony. Do roku 2003 tak bylo muzeu převedeno 221 ikon, v roce 2003 pak 64.

2.2 Evidence

Do II. stupně je zpracována převážná většina sbírek, včetně pozůstalostí na 112 145 inventárních číslech s 221 879 kusy. Částečně zpracovaná zůstává nejrozsáhlejší sbírka Středověká archeologie, ale i zde probíhá průběžná katalogizace převážně nových výzkumů a nálezů mincí (v roce 2003).

V roce 2003 bylo zkatalogizováno z nových přírůstků i starých fondů 801 inventárních čísel o 2 225 kusech: V převážné většině byly zkatalogizovány nové přírůstky (Výroba a způsob života, Numizmatická, včetně nálezů I. depotu mincí v čp. 308 v Táboře), Zbraně, výstroj, výzbroj, Pozůstalost Hany Benešové, ze starých fondů pak Socialismus, Obrazy-plastiky a Etnografická.

2.3 Inventarizace

I v roce 2003 pokračovaly inventarizace podsbírek. Dle dlouhodobého plánu mělo být provedeno 22 inventarizací. Aby mohlo být dokončeno předání podsbírek v soběslavském Blatském muzeu k 30. 6. 2003, v rámci odchodu správkyně sbírek do starobního důchodu pokračovalo se, včetně celkového vyrovnání, s rozsáhlými

podsbírkami Etnografická a Pozůstalost Karla Weise, čítající na 15 000 kusů. Začalo se s dalšími podsbírkami: Zbraně, výstroj, výzbroj, Výroba a způsob života a několika pozůstalostmi, které budou dokončeny v roce 2004, takže celkem bylo zinventarizováno 11 134 inventárních čísel o 29 404 kusech.

2.4 Dezinfekce

Desinfekce je prováděna vlastními silami. V přírodovědných depozitářích je 2x ročně vyměňován dezinfekční preparát pro 45 988 sbírkových kusů. Průběžně je sledován depozitář textilu a vyměňovány preparáty proti molům.

2.5 Konzervace

2.5.1 Konzervace archeologických nálezů

Konzervace u archeologických nálezů je prováděna převážně vlastními silami, (František Janda).

V roce 2003 byl zkonzervován nálezový materiál z archeologického výzkumu Bechyně čp.37 (celkem 70 ks. dřevěných a kožených artefaktů).

Dále byla provedena konzervace archeologických nálezů skla z Tábora čp. 308 v rozsahu 300 ks.

2.5.2 Konzervace ostatních sbírek

Mimo turistickou sezónu provádí čištění menších předmětů z podsbírky Výroba a způsob života další kvalifikovaná pracovnice (Iva Brožová) 61 ks.

V rámci průběžné konzervace sbírkového nábytku ze sbírek Etnografická, Výroba a způsob života bylo ošetřeno 38 ks. Dále byl v roce 2003 proveden nátěr podlahy napadené červotočem v expozici Národopis Blat a Kozácka. (Martin Kovář).

2.6 Restaurování

2.6.1 Vlastními silami

Restaurátorka muzea Helena Drdová restaurovala 3 polychromované dřevěné plastiky 18. a 19. století ze sbírky Kostelní, 5 značně poničených sádrových plastik ze sbírky Obrazy - plastiky a celoročně prováděla údržbu a restaurování exponátů v expozicích.

2.6.2 Dodavatelsky

Firma Řezbářství Václav Veřtát - restaurování historického nábytku provedla náročnou opravu barokní skříně v ceně Kč 90 000,-

Dodavatelsky byly zrestaurovány také 2 ks poničeného nábytku z podsbírky Výroba a způsob života v částce Kč 182 000,- (MK ČR dotovalo Kč 150 000,- z programu ISO (povodně).

2.7 Rekonstrukce tvarů (nálezy keramiky)

Bylo provedeno lepení střepového materiálu (738 kusů) a následná rekonstrukce tvarů keramiky z archeologického výzkumu Tábor, čp. 308: Výsledkem bylo 207 celých tvarů, 56 rekonstruovatelných, 74 torz.

2.8 Fotodokumentace

V rámci možností se pokračovalo s digitální fotodokumentací sbírkového fondu, zejména konzervovaných sbírkových předmětů a sbírek použitých pro Husitskou encyklopedii (Zdeněk Prchlík).

2.9 Kresebná dokumentace

Kresebně byly dokumentovány kachle, cihelny a stavební materiál ze Sezimova Ústí pro IV. Díl monotematické publikační řady o zaniklém středověkém Sezimově Ústí (Alena Hladíková).

Dále materiál z archeologického výzkumu Husitského muzea (r. 2001) na hradě Kámen - 11 kusů stavebních článků a 50 kusů keramiky a 2 kusy kovových artefaktů.

Keramický materiál z archeologického výzkumu v Bechyni čp. 37 (54 kusů).

Archeologické nálezy skla z Tábora, čp. 308 (80 kusů).

Celé keramické tvary z Tábora čp. 7 (97 kusů).

(Alena Hladíková, Pavel Kofroň)

3. Expozice a návštěvnost

3.1 Expozice v Táboře

Základní expozice *Husité*, předvádějící vznik a vývoj husitského hnutí a jeho tradice do počátku 20. století, je každoročně repasována a čištěna. V průběhu roku 2003 byly pořízeny malované cínové figurky pro rekonstrukci velkého *diorámatu bitvy u Sudoměře*, které v rozměrech 100 x 200 cm nahradí současný malý a z vojenskohistorického hlediska nevyhovující model bitvy. Po vyřešení některých topografických problémů bitevní taktiky (dosavadní rekonstrukce jsou příliš schematické a neodpovídají terénu) bude dioráma v průběhu letošního roku instalováno v expozici. Zároveň jsme zadali práce na vytvoření dalšího diorámatu *Husité dobývají hrad*. Na celkové ploše 450 x 130 cm. Vědomi si značných historických i topografických problémů při ztvárnění bitvy na konkrétní lokalitě, jsme přistoupili k obecnému schématu, v němž se nám také lépe podaří prezentovat nejrůznější způsoby dobývání středověké fortifikace. Do konce roku 2003 bylo dioráma rozpracováno přibližně v rozsahu jedné třetiny. Tvůrcem obou diorámat je za odborného vedení pracovníků muzea cínař Karel Voříšek, Praha Uhříněves, Čtyřkolská ulice.

V průběhu roku 2003 byly započaty práce na dvojjazyčném znění popisek (čeština, angličtina). Popisky byly přeloženy do angličtiny a rozpracován plán první etapy reinstalace. Při doplňování anglických popisek je třeba také vyměnit většinu vybledlých barevných fotografií, za něž byla pořízena náhrada. Anglické popisky nám fotocestou tiskne reklamní agentura eF, České Budějovice. Dodací lhůty jsou však značně dlouhé.

S expozicí Husité obsahově související *Galerie výtvarného umění* byla obohacena obměnou závěrečného expozičního sálu instalací českého výtvarného umění 40. a 50. let 20. století s tematikou rezonance husitství. V gotickém sálu rozvíjí galerii instalace plastik významných sochařských realizací autorskými návrhy, m. j. jezdecký pomník Jana Žižky od Bohumila Kafky pro Památník národního osvobození na Žižkově či pomník Jana Želivského pro Karlovo náměstí v Praze od Jaroslavy Lukešové. Gotický sál je také místem konání charitativních koncertů, výstav i různých prezentací.

Z přízemí budovy historické radnice je vstup do expozice *Táborské středověké podzemí*. Systém sklepů měšťanských domů v obvodu Žižkova náměstí vznikl v roce 1947 podle projektu Vojtěcha Kraupnera. Kutací a podzemní práce jsou připomenuty na několika zastaveních.

V objektu Bechyňské brány, součásti husitského opevnění města, je umístěna expozice *Život a práce středověké společnosti*. Unikátními archeologickými nálezy, dobovou ikonografií a množstvím modelů a rekonstrukcí prezentuje každodenní život středověku na vesnici, ve šlechtickém a církevním prostředí a ve městě. Objektem se vstupuje i do tělesa oválné hradní věže ze 13. a 15. století zvané *Kotnov* i na ochoz, který poskytuje výlučný pohled na jihozápadní areál historického jádra města. V souvislosti s rekonstrukcí areálu bývalého táborského pivovaru firmou Dvořák na kongresový hotel a kulturní centrum proběhly i na věži některé *sanační práce*.

3.2 Expozice v Soběslavi

Součástí Husitského muzea je Blatské muzeum v Soběslavi a ve Veselí nad Lužnicí.

Ve Smrčkové domě v Soběslavi je stálá expozice *Národopis Blat a Kozácka*. Její kvalitní etnografický materiál je bohužel vystavován zastaralým způsobem a na výraznější reinstalaci dosud nebyly peníze. *Pamětní síň Otakara Ostrčila* je v současné době nepřístupná.

V Rožmberském domě je umístěna expozice *Příroda Táborská*, která předvádí přírodní poměry v hlavních biotopech regionu.

3.3 Expozice ve Veselí nad Lužnicí

Ve Veselí nad Lužnicí ve Weisově domě je expozice s názvem *Z pokladů muzea*. Její hlavní náplní jsou výrazné sbírkové předměty raného novověku. Je rozšířena o *Pamětní síň Karla Weise*.

3.4 Expozice v Sezimově Ústí

Husitské muzeum vytvořilo a spravuje první část *Památníku prezidenta dr. Edvarda Beneše*, umístěnou v rodinné letní rezidenci v Sezimově Ústí. Jde o *rekonstruovanou pracovnu a úmrtní pokoj prezidenta*. V uplynulém roce se začal realizovat záměr, který vyústí ve vybudování novostavby památníku. V průběhu prvního pololetí jsme zpracovali investiční záměr (dokončen 6. 5.), na jehož základě nám byly přiděleny registrací dne 6. 11. 2003 investiční finanční prostředky ve výši 10 935 000,- Kč. Dne 10. 11. 2003 jsme uzavřeli s firmou Media Works spol. s r.o. smlouvu na fotografickou dokumentaci a přípravu *scénáře* interaktivního audiovizuálního projektu *Život a dílo prezidenta Dr. Edvarda Beneše*, dne 15. 11. 2003 s Arch. ateliérem ing. Arch. Miloš Roháček smlouvu o dílo na *architektonický návrh expozice*, a po několika jednáních a vstupní poradě 27. 11. 2003 smlouvu o dílo s projektovou a inženýrskou kanceláří Engineering (ing. Jirí Samec) na *projektovou dokumentaci* stavby památníku. Vzhledem k tomu, že práce započaly okamžitě, proinvestovali jsme v kalendářním roce 2003 na přípravě památníku prezidenta Dr. Edvarda Beneše 260 000,- Kč.

Pracovníci muzea provádějí v průběhu celého roku návštěvníky po expozicích muzea v češtině, angličtině a němčině.

3.5 Dlouhodobé zápůjčky

Řada sbírkových předmětů je součástí *dlouhodobých zápůjček* jiným muzeím a institucím a je vystavováno v jejich expozicích. Nejrozsáhlejší soubor tvoří součást expozice v Husově domě v Kostnici.

3.6 Návštěvnost

Devět expozic a 34 výstav navštívilo v roce 2003 91 500 osob, z tohoto počtu bylo ve školních výpravách 10 930 osob. 24 kulturně-výchovných programů navštívilo 10 000 osob. Celkový počet dosáhl 101 500 osob, z toho 18 500 cizích státních příslušníků.

Výstavy V roce 2003 bylo uspořádáno celkem 34 výstav v Táboře, v Soběslavi a ve Veselí nad Lužnicí, z toho 5 ve spolupráci s Městem Tábor, 1 s jiným muzeem, 4 se školami a s výtvarníky. 2 výstavy proběhly mimo objekty Husitského muzea.

4.1 Výstavy pořádané v Táboře

PRESTA (architektura – soutěž o prestižní realizaci (s Městem Tábor) – gotický sál 9. – 23. IV.

100 let elektrické dráhy Tábor – Bechyň (s Městem Tábor) – gotický sál 4. VI.-30. VII.

Táborský městský hrad (Ikografie cenného objektu ve výtvarném umění, fotografií, pohlednic) – Bechyňská brána V – VI.

Tématika husitství v českém exlibris – Bechyňská brána VII.

Výtvarná díla, Tvorba a performance - (V rámci Tábořských setkání 2003) - Bechyňská brána VIII - IX.

Naši obojživelníci a plazi (Blatské muzeum v Soběslavi ve spolupráci s muzeem v Příbrami) - Galerie A. D. 1551, 25. II. - 23. III.

Velikonoce (s Městem Tábor) - Galerie A. D. 1551, 2. - 30. IV.

Proměny ulice II. (Druhé zastavení nad každodenností ulice) - Galerie A.D. 1551, VII - VIII.

Slovinsko, země přátel - fotografie (s Městem Tábor v rámci Tábořských setkání 2003) - Galerie A. D. 1551, IX. - X.

Gloria in excelsis deo - Zvyky vánoc, jejich kořeny, dnešek (s Městem Tábor) - Galerie A.D. 1551, 3. XII. - 6. I.

4.2 Výstavy pořádané v Soběslavi

Josef Váchal - barevné dřevoryty - Rožmberský dům 26. IV.

Vladimír Chadt - obrazy (Klenovice) - Rožmberský dům 1. V. - 12. VI.

Ivan Ouhel - obrazy, kresby, grafika - Rožmberský dům 14. VI.

Jiří Stejskal - obrazy (Soběslav) (průřez celoživotním dílem) - Rožmberský dům 20. VI. - 3. VIII.

Barevná krása motýlů (fotografie Rudolfa Hrabáka, exponáty z muzejních sbírek) - Rožmberský dům 6. VIII. - 30. IX.

Bezobratlí, jak je neznáte (unikátní makrofotografie hmyzu, pavoukovců, atd.) - Rožmberský dům 6. VIII. - 30. IX.

Karel Nepraš - sochy, kresba, grafika (z cyklu jednodenních výstav Malá okénka do velké tvorby) - Rožmberský dům 4. X.

Výtvarné práce dětí z MŠ Duha Soběslav - Smrčkův dům 3. IV. - 27. IV.

Martin Mikula - fotografie, Miroslav Zelenka, ml. - fotografie, Martin Měkuta - hliněné hrnce - Smrčkův dům 6. V. - 13. VI.

Výtvarné práce žáků ZvŠ Soběslav - Smrčkův dům 6. V. - 13. VI.

Vanda Radostová - grafika, výtvarné práce dětí a klientů Diakonice (Sviný) ČCE Rolnička - Smrčkův dům 6. VIII. - 30. IX.

Malujeme svět (výtvarné práce žáků ZUŠ Soběslav) - Smrčkův dům 8. X. - 31. X.

Vánoce v Blatském muzeu - Smrčkův dům 9. - 21. XII

4.3 Výstavy pořádané ve Veselí nad Lužnicí

Výtvarné práce žáků ZUŠ Veselí nad Lužnicí - Weisův dům 1. IV. - 6. V.

Miroslav Petřík (Týn nad Vltavou) – grafika – Weisův dům 12. V. – 11. VI.

Ladislav Hodný (Týn nad Vltavou) – obrazy, kresby a knižní vazba – Weisův dům 14. VI. – 30. VII.

Daniel Šedivák (Praha) – obrazy, řezby, návrhy scén a dekorací – Weisův dům 8. VIII. – 18. IX.

Jaroslava Matoušková – Pánková (Planá nad Lužnicí) – obrazy, koláže, kresby – Weisův dům 20. IX. – 5. X.

Barevná krása motýlů (fotografie Rudolfa Hrabáka, exponáty z muzejních sbírek) – Weisův dům 8. X. – 31. X.

Bezobratlí, jak je neznáte (unikátní makrofotografie hmyzu, pavoukovic, atd.) – Weisův dům 8. X. – 31. X.

Vánoční prodejní výstava – Weisův dům 1. XII. – 20. XII.

4.4 Výstavy mimo objekty Husitského muzea

Naši obojživelníci a plazi – Dům dětí a mládeže Benešov 28. III. – 14. IV.

Naši obojživelníci a plazi – Památník Mladovožicka 25. IV. – 29. V.

4.5 Přednášky

4.5.1 Cyklus Od Tábora až na konec světa v Soběslavi a v Táboře

V prvních 4 měsících roku 2003 pokračoval 4. ročník cyklu populárně-naučných přednášek věnovaných poznávání přírody i kultury zemí celého světa *Od Tábora až na konec světa*, v listopadu pak začal již jeho 5. ročník. Také tentokrát se podařilo přivést zajímavé hosty, odborníky z různých vědeckých institucí a cestovatele zároveň. Z pracovníků muzea letos přednášel RNDr. Daniel Abazid. V roce 2003 byly uskutečněny následující přednášky, většinou v Soběslavi i Táboře:

(HM – Husitské muzeum, Nám. Mikuláše z Husí 44, Tábor; RD – Rožmberský dům, Petra Voka 152, Soběslav)

Čtvrtý ročník cyklu (2002/2003):

PhDr. Viktor Černý, PhD. (Přírodovědecké oddělení Archeologického ústavu AV ČR Praha): *Střední Afrika – lidé Čadské pánve (Kamerun a Nigérie)* 16. 1. HM

RNDr. Petr Kodým, CSc. (Teraristická společnost Praha): *Izrael – příroda a lidé* 22. 1. RD

RNDr. Petra Nová (Katedra zoologie Přírodovědecké fakulty UK Praha a Ochrana fauny ČR Votice): *Egypt – nejen o slávě faraónů ... (od západních oáz přes údolí Nilu až po Sinajský poloostrov)* 19. 2. RD, 20. 2. HM

RNDr. Daniel Abazid (BM Soběslav): *Černá Hora - staronový cíl pro letní dovolenou* - 26. 3. RD, 27. 3. HM.

Mgr. Petr Pokorný, PhD. (Přírodovědecké oddělení Archeologického ústavu AV ČR Praha): *Napříč říší Inků (od pobřeží přes pouště a hory do Amazonie)* 9. 4. RD, 10. 4. HM

Pátý ročník cyklu (2003/2004):

Ing. Martin Mykiska (Praha): *Afgánistán 2002 - země prachu a růží* 18. 11. HM

Ing. Martin Mykiska (Praha): *Pákistán - údolím Indu až do Pěšávaru a do hor* 25. 11. RD

Ing. Jaroslav Červený, CSc. (Oddělení ekologie savců Ústavu biologie obratlovců AV ČR Brno): *Senegal - zvířata a lidé* 10. 12. RD, 11. 12. HM

Návštěvnost přednáškového cyklu: v Táboře 357 posluchačů, v Soběslavi 230 posluchačů, celkem 587 posluchačů.

4.5.2 Další přednášky

RNDr. Daniel Abazid: *Národní parky Švédska a Norska* 14 .1. (BM Soběslav) pro Střední odborná škola pro ochranu a tvorbu životního prostředí Veselí n. L.

RNDr. Daniel Abazid: *Národní parky Švédska a Norska* 24. 4. (BM Soběslav): pro Ochrana fauny ČR

Floristická práce a herbářová sbírka BM (obsah, uspořádání a význam herbářové sbírky, významní botanici regionu, metodika floristické práce, botanická literatura z fondů BM) - program pro studenty Střední odborné školy pro ochranu a tvorbu životního prostředí ve Veselí n. L. (v rámci výuky předmětu Speciální ekologie) listopad Soběslav - RD.

PhDr. Miloš Drda, CSc.: *Táborské památky* 9.4. (spojeno s exkurzí po městě) Pedagogická fakulta JčU - Stavebně historický seminář katedry Výtvarné výchovy.

Doc. PhD. Rudolf Krajíc, CSc.: *Nové archeologické nálezy v Táboře* 27. 2. 2003, (HM Tábor), pro: Společnost pro zachování husitských památek

Archeologické výzkumy na Táborsku v r. 2002 1. 3. 2003, (JčM České Budějovice), pro: zasedání České archeologické společnosti

Dům čp. 308 v Táboře 1. 3. 2003, (JčM České Budějovice), pro: zasedání České archeologické společnosti

Gotické a renesanční sklo z Tábora 12. 5. 2003, (Praha - hrad), pro: zasedání České sklářské sekce

Archeogeofyzikální prospekce na Táborsku v r. 2002 20. 5. 2003, (Technické muzeum Brno)

Dům pasíře Prokopa v Táboře 5. 8. 2003, (Český Dub), pro studenty univerzity v Ústí nad Labem a veřejnost.

O Mikuláši Vlaském ze Siónu - archeologický výzkum tábořského domu čp. 308 8. 9. 2003, (Český Dub), pro studenty univerzity v Ústí nad Labem a veřejnost

Archeologický výzkum tábořského hradu - NKP 17. 9. 2003, (Tábor), pro: památková komise na závěr archeologického výzkumu.

Nové archeologické nálezy na Tábořsku 22. 9. 2003, (Tábor,) pro: Klub za Starý Tábor.

Kovářna v Sezimově Ústí a analýza výrobků ze železa 2.10. 2003, (Slovensko Hrabušice), pro: mezinárodní konference archeologie středověku

Zaniklé středověké město Sezimovo Ústí 7. 10. 2003, (Český Krumlov), pro: Střední umělecko-průmyslová škola.

Archeologie a tábořský hrad - NKP 11. 11. 2003, (Tábor), pro: seniory - uspořádáno MÚ Tábor.

Archeologická památková péče v jižních Čechách 13. 11. 2003, (České Budějovice), pro: mezinárodní konferenci „Péče o památky jako důležitý úkol měst s historickým jádrem“.

RNDr. Petra Nová: *Evropská noc pro netopýry* (součást dále uvedené exkurze) 10.9. Soběslav - RD (Ochrana fauny ČR Votice):

PhDr. Stanislav Zita: *Alfons Šťastný, život a dílo* (k 90. výročí úmrtí) 11. 10. Padařov - *Alfons Šťastný, život a dílo* (k 90. výročí úmrtí) 16. 10. Tábor - HM,

Přednáškový sál muzea v budově ředitelství v Táboře (Nám. Mikuláše z Husi 44) je zapůjčován k přednáškám Společnosti pro zachování husitských památek.

4.6 Exkurze cyklu Přírodou krok za krokem

Cyklus přírodovědných exkurzí vedoucích v roce 2003 do soběslavského okolí je novinkou v programu Blatského muzea. Byl připraven ve spolupráci s organizací Ochrana fauny ČR Votice. Vzhledem k projevenému zájmu účastníků bude pokračovat i v následujícím roce (navíc v rozšířené formě).

Přehled exkurzí:

Za žábami a mokřadními rostlinami na Dráčovské tůň, vedoucí: RNDr. Daniel Abazid a Mgr. David Fischer - 26. 4.

Poznáváme naše ptactvo (vycházka ke Starému rybníku u Soběslavi spojená s odchytem ptáků do sítí a jejich kroužkováním), vedoucí: Ing. Josef Jahelka 7. 6.

Příroda Borkovických blat (zadáno pro studenty soběslavského gymnázia), vedoucí: RNDr. Daniel Abazid 25. 6.

Evropská noc pro netopýry (úvodní přednáška s diapozitivy a odchyt netopýrů do sítě u Nového rybníka u Soběslavi), vedoucí: RNDr. Petra Nová a RNDr. Petr Zbytovský 10. 9.

Návštěvnost exkurzí: celkem 143 účastníků.

4.7 Koncerty a komponované pořady v Soběslavi a Veselí n. L.

Ve Weisově domě jako již tradičně proběhlo několik koncertů. Program akcí spolupřádaných Blatským muzeem doplnil také velikonoční jarmark v Soběslavi a podzimní komponovaný pořad ve Veselí n. L.

Velikonoční jarmark střediska Diakonie ČCE Rolnička Soběslav (BM spolupřádatelem) 12. 4. Smrčkův dům

Koncert komorního souboru ZUŠ Veselí n. L. 6. 5. Weisův dům

Jarní koncert - zpěv, flétna, klavír (Veselská Schola a studenti konzervatoře v Českých Budějovicích) 13. 5. Weisův dům

Koncert - zpěv, flétna, klavír (Veselská Schola a studenti konzervatoře v Českých Budějovicích) 29. 10. Weisův dům

99 milostných SMS (spisovatel Miroslav Hule) 21. 11. Weisův dům

Předvánoční koncert - zpěv, flétna, housle, klavír (studenti konzervatoře v Českých Budějovicích) 11. 12. Weisův dům

4.8 Vnější aktivity

4.8.1 Spolupráce s jinými institucemi.

Husitské muzeum v Táboře aktivně spolupracuje s *městskými úřady Tábor, Sezimovo Ústí, Soběslav, Veselí nad Lužnicí* na obohacování kulturního života občanů těchto měst, a to zejména pořádáním přednášek, koncertů, společných výstav a účastí na dalších akcích. V táboře jde mimo jiné o letní kulturní festival *Táborská setkání*, jehož vznik na počátku devadesátých let muzeum spoluniciovalo. V neděli 14. 9. 2003 proběhl *Den otevřených dveří památek* - bezplatné zpřístupnění všech expozic a výstavních prostorů. V Sezimově Ústí jsou to pak akce spojené s osobností prezidenta dr. Edvarda Beneše.

V Blatském muzeu v Soběslavi a Veselí nad Lužnicí, pobočkách Husitského muzea v Táboře, je velmi dobrá spolupráce zejména s organizací *Ochrana fauny ČR Votice, Hornickým muzeem Příbram*, střediskem *Diakonie ČCE Rolnička Soběslav* a školami, zvláště s *SOŠ Ochrany a tvorby životního prostředí* ve Veselí nad Lužnicí, pro kterou se v rámci výuky předmětu Speciální ekologie provádí speciální program.

Stejně tak pokračuje spolupráce s Jihočeskou universitou a školami II. stupně různými exkurzemi s výchovným programem.

4.8.2 Kulturně-výchovná a pedagogická činnost

Doc. PhDr. Rudolf Krajíc, CSc. přednáší na Pedagogické fakultě JčU *kulturní dějiny středověku*.

RNDr. Daniel Abazid provádí *Program pro studenty SOŠ OTŽP* ve Veselí nad Lužnicí v rámci předmětu *Speciální ekologie* na téma: herbářová sbírka muzea, významní botanici regionu, metodika floristické práce, botanická literatura z fondů muzea, prohlídka expozice s výkladem.

PhDr. Stanislav Zita spolupracuje se Základní školou Bernarda Bolzana Tábor – *doplnění výuky v prouce, vlastivědné, občanské nauce, dějepise, rodinné výchově* formou vycházek po památkových objektech, atd.

Stále pokračuje spolupráce s katedrami historie vysokých škol, pedagogickými fakultami a středními školami formou exkurzí, konzultacemi studentů, zapůjčováním studijního a knižního materiálu, apod.

4.8.3 Členství pracovníků muzea ve spolcích a komisích.

Pracovníci Husitského muzea jsou aktivní v mnoha komisích a různých spolcích:

RNDr. D. Abazid je členem *České botanické společnosti* a její jihočeské a východočeské pobočky.

Mgr. P. Brátka je členem *Komise regenerace Města Tábor, Unie výtvarných umělců ČR (AJV), Klubu přátel výtvarného umění, Klubu za staré město*.

PhDr. M. Drda, CSc. je členem *Společnosti Husova muzea v Praze* (člen výboru) s kterou provedl několikrát jednání o reinstalaci expozice v Husově domě v Kostnici

Helena Drdová je členem *Unie výtvarných umělců ČR (AJV)*.

Doc. PhDr. R. Krajíc, CSc. je předsedou *Jihočeské archeologické komise*; předsedou *Komise ředitele Národního památkového ústavu v Č. Budějovicích*; členem *redakční rady sborníku AV JČ*; členem mezinárodní *Archeologische Arbeitsgemeinschaft für Ostbayern-West-und Südböhmen*, členem *Sklářské sekce při ČAS*; poradcem pro archeologickou památkovou péči v tábořském regionu a od roku 2003 člen *Vědecké rady HÚ Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích*.

RNDr. P. Zbytovský je členem *České společnosti na ochranu netopýrů a České zoologické společnosti*.

5 Vědecká a výzkumná činnost

5.1 Systematický výzkum a dlouhodobé projekty

5.1.1 Grantové projekty Grantové agentury AV ČR

(č. grantů 404/94/0601,A 9002704, E 9002007)

Sezimovo Ústí - archeologie středověkého poddanského města I. /Topografie a dějiny/ - dokončování rukopisu prvního dílu monotematické publikační řady o zaniklém středověkém Sezimově Ústí (autoři - Doc. PhDr. Rudolf Krajíc, CSc., HM Tábor a Doc. PhDr. Miroslav Richter, ArÚ AV ČR Praha).

Sezimovo Ústí - archeologie středověkého poddanského města II. /Levobřežní předměstí - archeologický výzkum 1962 - 1988/ (Druhý díl publikační řady vyšel již v roce 2001)

Sezimovo Ústí - archeologie středověkého poddanského města III. Kovárna v Sezimově Ústí a analýza výrobků ze železa (autor: Doc. PhDr. Rudolf Krajíc, HM Tábor) - vydání dvousvazkové publikace, první díl vytištěn, druhý díl připraven do distribuce.

Sezimovo Ústí - archeologie středověkého poddanského města IV. Středověké cihelny v Sezimově Ústí (autor: Doc. PhDr. Rudolf Krajíc, HM Tábor) - dokončování rukopisu monografické publikace o evropském středověkém cihlářství.

Sezimovo Ústí - archeologie středověkého poddanského města VI. Stavební techniky v Sezimově Ústí (spoluautorsky se podílejí PhDr. Miloš Drda a doc. PhDr. Rudolf Krajíc) - příprava rukopisu.

5.1.2 Grantový projekt Ministerstva Kultury ČRMK ČR č. RK01P03OMG024

Vývoj a poznání zvířeny drobných savců (*Insectivora, Chiroptera, Rodentia*) jižní části Českomoravské vysočiny.

RNDr. Petr Zbytovský

V roce 2003 byl výzkum zaměřen na synantropní druhy (bělozubka šedá, myš domácí) a na druhy s nesouvislým rozšířením (bělozubka bělobřichá, hrabošík podzemní). Ve vybraných lokalitách (celkem jich bylo 51) probíhaly intenzivní terénní práce. Při 21 sběrných exkurzích byl zjištěn výskyt 19 druhů drobných terrestrických savců v celkovém počtu 553 exemplářů. Současně byla prováděna fotodokumentace sledovaných stanovišť. Získané dokladové exempláře byly v roce 2004 zapsány do přírůstkové knihy a po zpracování budou zařazeny do zoologických sbírek muzea. Tento projekt bude ukončen v roce 2004.

5.1.3 Ostatní vědeckovýzkumné projekty

5.1.3.1 Dějiny Tábora II

Svazek by měl zachycovat období přibližně 1450-1700. Jeho příprava předpokládá systematický výzkum odpovídajících archivních fondů. V daném roce zaměřil pracovník pozornost zejména na prameny k době české reformace a k dějinám královských měst v tomto období. Zde byly zkoumány jak materiály tábořského původu (v první řadě dochované městské knihy ze 16. a 17. století, uložené v Státním oblastním archivu Třeboň, pracoviště Tábor) tak písemnosti pocházející od představitelů dobových státních institucí a veřejného života. Sem patří především Rodinný archiv Žerotínů, zkoumaný při pracovní návštěvě v Zemském archivu Opava, pobočka Olomouc, ale také kronikářské zprávy, sněmovní deníky a další záznamy uložené v rukopisech Národní knihovny ČR v Praze a Knihovny Národního muzea v Praze. Výsledky badatelské činnosti byly prezentovány na mezinárodním fóru během vědecké konference na Friedrich-Schiller-Universität v Jeně (SRN), i na konferenci pořádané Muzeem J. A. Komenského v Uherském Brodě.

PhDr. Zdeněk Vybíral

5.1.3.2 Dějiny podnikání na Táborsku

Mgr. Petr Brátka, PhDr. Stanislav Zita (celkový autorský kolektiv širší – ostatní se do práce zapojí v průběhu roku 2004)

Pro edici Městské knihy s.r.o. připravuje Husitské muzeum v Táboře text a obrazové přílohy vybraných podnikatelských aktivit minulosti od středověkého řemesla do roku 1948. Tyto aktivity lidské činnosti zahrnují programy zpracování surovin, výrobu, řemesla, dopravu a spoje, potravinářství, sociální a zdravotní péči, obchod, školství. Vedle demografických údajů a údajů obecné historie bude publikace obsahovat i údaje o tvůrčích osobnostech a velkých výstavách v regionu.

5.1.3.3 Výzdobné motivy na gotických kachlích z Táborska.

Dokončena monografická publikace o 320 stranách s 338 obrazovými přílohami. Je v ní zpracován rozsáhlý soubor pozdně gotických kachlů z regionu. Jde o dosud nejpodrobnější ikonografický rozbor středověkých kachlů u nás. Rukopis odevzdán do tiskárny.

Doc. PhDr. Rudolf Krajíc, CSc.

5.1.3.4 Rekonstrukce středověkého mlýnského kola z pískovny ve Vlkově u Veselí nad Lužnicí

Pokračovalo studium archeologické literatury o středověkých mlýnech, středověké i novověké ikonografie a etnografických analogií mlýnského kola. Vzhledem k rozpornosti radiokarbonového datování vzorků nálezů na Přírodovědné fakultě KU byla provedena kontrolní expertýza v kombinaci metody C14 a dendrochronologie zadaná Jihočeskému přírodovědnému centru v Českých Budějovicích, které zprostředkovalo datování C14 v Erlangen (SRN) a dendrochronologii v Botanickém ústavu AV ČR v Průhoncích. Obě metody se

shodly na datování k přelomu 15. a 16. století. Byl prováděn terénní průzkum břehů pískoven a zkoumány staré mapové podklady neregulovaného toku Lužnice. Dále byla provedena kresebná a fotografická dokumentace cca stovky kusů dřevěných artefaktů.

PhDr. Miloš Drda, CSc.

5.1.3.5 Boj o pomník Jana Husa v období 1889-1903.

Práce se snaží zachytit atmosféru v české společnosti, která v zemi vznikla po listopadovém sněmovním jednání r. 1889, poté všechna spleťtá jednání, dohady a kompromisy související s pomníkem Jana Husa v Praze, jejichž symbolickým vyvrcholením bylo položení základního kamene k Husovu pomníku na Staroměstském náměstí. Snahou práce bylo obzvláště zdůraznit nadšení a obětavost prostých českých občanů, která by se mohla porovnat snad pouze s budováním Národního divadla, alespoň v počáteční fázi po zemském sněmu 1889.

PhDr. Stanislav Zita

5.1.3.6 Tábor za starosty Václava Soumara - realizace, představy a plány

Práce charakterizuje osobnost tábořského starosty Václava Soumara (od r. 1929) a především rozvoj Tábora pod jeho vedením ve 30. letech, kdy Tábor byl po Hradci Králové a Zlínu třetím nejúspěšnějším městem v tehdejší Československu. Zvláštní pozornost je věnována poválečným plánům rozvoje Tábora, které již Václav Soumar nemohl dokončit (+12.12.1947). Řada z nich čeká na realizaci dodnes, od jiných s v průběhu doby z různých důvodů ustoupilo. O to zajímavější jsou však právě v dnešní době (řešení především automobilové dopravy, přehrada na řece Lužnici, atd.).

PhDr. Stanislav Zita

5.1.3.7 Výzkum obratlovců Táborska

Průběžně pokračoval výzkum obratlovců Táborska se zaměřením na expandující druh bělozubku bělobřichou (*Crociodura leucodon*), která dosud na Táborsku zjištěna nebyla, ale máme nové nálezy z přiléhajících okresů Pelhřimov a Jindřichův Hradec. V rámci výzkumu fauny netopýrů byly prováděny pravidelné zimní kontroly v nejvýznamnějších zimovištích tohoto řádu savců na Táborsku (Chýnovská jeskyně, Vřesce, štoly v okolí Ratibořských hor, hrad Choustník), v letním období byl poprvé proveden odchyt do sítě na lokalitě hrad Choustník (celkem 8 exemplářů dvou druhů - netopýr černý a netopýr ušatý) a u Nového rybníka v Soběslavi

RNDr. Petr Zbytovský

5.1.3.8 Flóra a vegetace Táborska se zvláštním zřetelem na oblast Borkovických blat

Při průzkumu flory a vegetace Táborska byly v oblasti Borkovických blat prováděny pravidelné sběrné exkurze, během nichž byla kromě sběru dokladového materiálu rovněž pořizována fotodokumentace. V průběhu sezóny byly rovněž kontrolovány lokality s výskytem vzácných a chráněných druhů rostlin (hořeček český - PP Hroby, kosatec sibiřský - lokality u Soběslavi a v širším okolí Borkovických blat, vstavač májový - více lokalit atd.)

RNDr. Daniel Abazid

5.1.3.9 Flóra a vegetace rašelinišť a ostricových porostů Krkonoš

Provedena jednotýdenní exkurze s odběrem pedologických vzorků v rámci disertační práce.

RNDr. Daniel Abazid

5.2 Archeologický servisní výzkum

V roce 2003 uzavřelo Husitské muzeum Tábor 32 smluv na archeologické výzkumy. Z nich bylo Útvarem archeologické památkové péče vedeným doc. PhDr. R. Krajícem, CSc. realizováno 9 nových a 4 smlouvy přešly z roku 2002.

5.2.1 Realizace záchranných a předstihových akcí na základě smluv z roku 2002:

Ředitelství silnic a dálnic ČR Praha – dálnice D3, most Čekanice
 Obec Jistebnice – čistička odpadních vod
 Obec Roudná – kanalizace, čistička odpadních vod
 Město Tábor – čp. 309, I. etapa rekonstrukce domu včetně přilehlé ulice

5.2.2 Realizace záchranných a předstihových akcí na základě smluv z roku 2003:

KOK, s.r.o. Tábor – Tábor, čp. 231, rekonstrukce domu, výzkum
 Fa Hora Chýnov – Chýnov, terénní úpravy po obvodu kostela
 JČE Tábor – Bechyně, Široká ul., kabelizace NN
 Jihočeská plynárenská a. s. České Budějovice – Tábor, m. č. Horky, plynofikace
 HYDAC s.r.o. Planá nad Lužnicí – stavba výrobní haly
 Město Sezimovo Ústí I – Kozi hrádek, výstavba sociálního zařízení
 Římskokatolická farnost Pohnání – Pohnání, odvodnění obvodu kostela
 JČE Tábor – Roudná, Skalice, kabelizace NN
 Ředitelství silnic a dálnic ČR Praha – dálnice D3, stavba 0307, Tábor – Soběslav
 Ředitelství silnic a dálnic ČR Praha – dálnice D3, stavba 0308, Soběslav – Bošilec
 FITT, s.r.o. Tábor – Bechyně, výstavba čerpací stanice
 Fa Dvořák Tábor – Tábor, hrad NKP, sladovna
 Ing. Marta Valentová Měšice – Měšice, svatá Anna, výstavba komunikací
 Město Tábor – čp. 309, II. etapa rekonstrukce domu včetně přilehlé ulice
 Vodárenské sdružení Bechyňsko – Bechyně, oprava vodovodu

5.2.3 Nejvýznamnější archeologické výzkumy v r. 2003

5.2.3.1 Tábor – hrad, národní kulturní památka

V roce 2003 byl realizován plošný archeologický odkryv v areálu táborského hradu, a to v interiéru bývalé renesanční sladovny. Výzkumem byly detekovány a prozkoumány zbytky druhé válcové hradní věže a objeveny další objekty, které významně přispěly k představě o původní podobě a stavebně historickém vývoji hradu. Chronologicky nejstarší nálezy spadají do 13. století (válcová věž, stratigrafie až 1,5 m mocné), relativně nečetné reliktů kulturních vrstev z husitského období,

mocná požárová vrstva ze 16. století včetně objevu unikátního technologického zařízení – jámy na odlévání zvonů. Nejmladšími nálezy jsou dva kostrové pohřby z období třicetileté války, při čemž u jednoho z pohřbených byla nalezena i dělová koule.

Výzkum byl za metodiku provedení a způsob dokumentace nominován do prestižní soutěže Europa nostra v Bruselu.

Výzkum byl průběžně prezentován veřejnosti, byl zpřístupněn v době konání Táborských slavností, publikován v mediálních prostředcích. Velký ohlas mělo zpřístupněné webových stránek „Kotnov – archeologický výzkum 2003“, které byly v daném oboru poprvé na území české republiky realizovány jako „on-line“ (více než 4500 návštěvníků za dobu trvání výzkumu).

5.2.3.2 Dálnice D3

V návaznosti na již prozkoumané úseky budoucí dálnice na trase Mezno – Chotoviny – Tábor byla v roce 2003 zahájena prospekce dalších dvou úseků, a to 0307 Tábor – Soběslav a 0308 Soběslav – Veselí nad Lužnicí – Bošilec. Na obou trasách byly provedeny povrchové sběry, letecké snímkování, enviromentální metody za účelem dokumentace vývoje krajiny, archeogeofizikální prospekce a pedologické odběry. Na každé z tras bylo dosud zjištěno po jedné neznámé historické lokalitě. Obě budou archeologicky plošně zkoumány v následujícím období.

V roce 2003 byl dokončen průzkum přibližně poloviny pojednávaných úseků a zbývající budou stejnou metodikou dokončeny v r. 2004.

5.3 Účast pracovníků muzea na vědeckých konferencích

Filosofické fakultě KU v Praze odborný seminář „*Husitský Tábor a jeho postavení v české historiografii 70. a 80. let 20. století*“. (jde o sborník Husitského muzea v Táboře. Z iniciativy pražského Centra pro výzkum dějin vědy byl v září uspořádán namuzea v Táboře) Za Husitské muzeum organizoval seminář současný výkonný redaktor HT PhDr. Zdeněk vybíral, dále se ho zúčastnil PhDr. Miloš Drda, CSc. a PhDr. Jiří Kořalka, DrSc. Všichni referující vysoce ocenili pozitivní roli sborníku při formování moderní české mediévistiky i řady směrů novodobých dějin v 80. letech 20. století a o části střední generace českých historiků se zde hovořilo jako o „generaci Husitského Tábora“

Pro rozšíření a prohloubení mezinárodní spolupráce se někteří pracovníci zúčastnili zahraničních pracovních cest:

Doc. PhDr. Rudolf Krajíc, CSc. – Mezinárodní konference archeologie středověku 28.9.-5.10.2003, Hrabušice, SR

RNDr. Daniel Abazid – Geologické problémy Krkonoš 4.-7.11.2003, Szklarska Poreba, Polsko

PhDr. Zdeněk Vybíral – Společné svobodné představení v ranně novověké Evropě 1400-1800 n.l. (výdaje hradil pořadatel Friedrich-Schiller-Universität Jena)

PhDr. Zdeněk Vybíral – Pobyt v Historickém ústavu Univerzita Vídeň – studium v univerzitní knihovně

Celkové náklady na zahraniční služební cesty činily Kč 20 251,50.

6. Ediční a publikační činnost

6.1 Sborník muzea Husitský Tábor:

PhDr. Miloš Drda, CSc. – vedoucí redaktor

PhDr. Zdeněk Vybíral – výkonný redaktor

Na počátku roku jsme v nakladatelství Albis international v Ústí n. Labem vydali číslo 13 sborníku *Husitský Tábor* s vročením 2002. Sborník získal novou strukturu, rozdělující příspěvky do následujících rubrik:

Dějiny husitství a české reformace – základní rubrika s husitologickou problematikou přejatá z minulých čísel.

Druhý život husitství – základní rubrika s problematikou husitských tradic z hlediska národního i mezinárodního, přejatá z minulých čísel.

Starší dějiny – příspěvky z oblastí středověku a raného novověku, navazující na předlistopadové období, kdy byl Husitský Tábor jedním z mála časopisů tuto tematiku publikujících.

Kulturní dějiny – Příspěvky z oblastí hmotné kultury a každodenního života ve středověku a raném novověku odpovídající značné části odborného a badatelského zaměření Husitského muzea.

Sbírky – Nová rubrika, prezentující rozbor mimořádných sbírkových předmětů Husitského muzea v Táboře, v případě husitské problematiky a problematiky starších dějin i jiných muzeí.

Dějiny Tábora – Publikační platforma s regionální historickou problematikou jako badatelský základ pro další díly Dějin Tábora.

Literatura – recenze – diskuse – Rubrika se snaží navázat na předlistopadovou tradici sborníku recensemi a úvahami o literatuře, týkající se husitství, české reformace a starších dějin. Jelikož je v současné době je nesrovnatelně více necensurovaných možností, nemůže však nikdy dosáhnout tehdejšího rozsahu.

Vzhledem k tradici a ambicím sborníku Husitský Tábor ovlivňovat do určité míry směr husitologického bádání, považujeme za optimální stav pro tvorbu jeho struktury vyrovnanost mezi příspěvky přijatými a vyžádanými. Zatím však převažují příspěvky přijaté.

6.2 Projekt Husitské encyklopedie

Autorský kolektiv pracovníků Husitského muzea vedený PhDr. Milošem Drdou, CSc.: Mgr. Petr Brátka, Mgr. Václav Chochol, PhDr. Jiří Kořalka, DrSc., Zdeněk Prchlík, Mgr. Jakub Smrčka, PhDr. Zdeněk Vybíral, PhDr. Stanislav Zita. Externí spoluautoři: Mgr. Petr Klučina, CSc., PhDr. Milada Krausová Ph.D, PhDr. Miloslav Polívka, CSc., PhDr. František Hýbl, Věra Večeřová.

V roce 2003 vyvrcholily několikaleté scénaristické, autorské i programátorské práce na *multimediálním CD ROMu Husitské encyklopedie*, který po technické stránce zajišťuje firma *Media Works*, s cílem prezentovat široké veřejnosti, zejména pak školám, turistům a všem zájemcům o historii objektivní vědecký pohled na husitství a českou reformaci. Z původně zamýšleného jednoho kompaktu, jehož encyklopedická část měla být obohacena zejména o čtenou antologii z husitských pramenů a literatury, se z důvodu překročení jeho kapacity vyvinuly kompakty dva. První z nich s názvem *Husitství a literatura* vyšel těsně před koncem roku. Tvoří ho tři kapitoly:

Slova pramenů (textové ukázky z vybraných literárních pramenů 15. století spojené s recitací člena činohry Národního divadla pana Miroslava Doležala, ukázkami sborového zpěvu Českého pěveckého sboru, a pěveckými sóly sbormistra tábořského Hlaholu pana Zdeňka Beneše.)

Řekli a napsali (Výroky slavných osobností o husitství a české reformaci od 14. století do roku 2003)

Soupis odborné literatury o husitství.

Druhý kompakt nazvaný *Encyklopedie husitství* se v současné době dokončuje. Je rozdělen do dvou částí nazvaných *Husitství a česká reformace* a *Druhý život husitství*. Chronologickým dělítkem je Obnovené zřízení zemské 1627, které vytlačilo poslední zbytky české reformace z veřejného života. Základ obou částí tvoří chronologicky řazené *události* a abecedně řazené *osobnosti a místa*. První část je dále doplněna o abecedně řazené *pojmy náboženského, vojenského, společenského a každodenního života*. Nejdůležitější místa lze vyhledávat i podle mapy. Kompakt je doplněn stovkami fotografií středověkých iluminací a starých tisků, archeologických nálezů a ostatních muzejních sbírek, pomníků, obrazů a ilustrací, pamětních medailí i architektury. Některé fotografie zachytily i neopakovatelné okamžiky projevu husitských tradic, jako např. alegorická husitská jízda Československých legionářů na Sibiři nebo přijetí účastníků mezinárodního sympozia o životě a díle mistra Jana Husa v Římě papežem Janem Pavlem II. Jako bonus je přiřazen i panoramatický pohled na Maroldovu Bitvu u Lipan.

6.3 Vědecké studie, odborné články a samostatné publikace:

RNDr. D. Abazid (+RNDr. J.Suda - RNDr. R.Sudová) - *Rod Empetrum (šicha) v Krkonoších* in: Palucki A. et Štursa J. (eds.) Geoeologizne problemy Karkonoszy, Zbior abstraktów, referatów i postrów, KPN Szklarska Poreba.

Základní botanická bibliografie Táborska, Zprávy České botanické společnosti, Praha (v tisku)

PhDr. M. Drda, CSc. - *Gotický sedací nábytek z pozůstalosti Hany Benešové*, Husitský Tábor 13. str. 321-429.

Doc. PhDr. R. Krajíc, CSc. - *Archeologická památková péče v jižních Čechách*, Sborník „Péče o památky jako důležitý úkol měst s historickým jádrem“, Konference „Kooperační síť evropských měst střední velikosti“, 11.-13.11.2003, České Budějovice, str. 81-95.

Doc. PhDr. R. Krajíc, CSc. - *Geofyzikální prospekce a archeologický výzkum v severovýchodní části historického jádra Tábora*. Ve službách archeologie 4, str. 82-90, Brno (Krajíc R. Hašek V.)

Doc. PhDr. R. Krajíc, CSc. - *Soubor renesančního skla z tábořského domu čp. 308*. Historické sklo 3, Čelákovice, 103-107

Doc. PhDr. R. Krajíc, CSc. - *Bechyně*, okr. Tábor. Výzkumy v Čechách 2000, Praha, str. 10

Doc. PhDr. R. Krajíc, CSc. - *Chotoviny*, okr. Tábor. Výzkumy v Čechách 2000, Praha, str. 84

Doc. PhDr. R. Krajíc, CSc. - *Sezimovo Ústí*, okr. Tábor. Výzkumy v Čechách 2000, Praha, str. 248 -249

Doc. PhDr. R. Krajíc, CSc. - *Turovec*, okr. Tábor. Výzkumy v Čechách, Praha, str. 282

Doc. PhDr. R. Krajíc, CSc. - *První sídlištní objekt ze 13. století v Bechyni*, AVJČ 16, 195-220

PhDr. Z. Vybíral - *Partnerství nebo poslušnost?* („Zemská“ aristokracie mezi zemskou obcí a panovnickým dvorem na počátku konfesijního věku 1547-1619), in: Václav Bůžek - Pavel Král (edd.), Šlechta v habsburské monarchii a císařský dvůr, Opera historica 10, 2003, s. 235-248

PhDr. S. Zita - *Alfons Šťastný sedlák a filozof*, vydal Obecní úřad Jistebnice 2003

6.4 Recenze

Doc. PhDr. R. Krajíc, CSc.

Husitský Tábor. Sborník Husitského muzea 13. Tábor 2002 AVJČ 16, str.261-262

História skla 2001 (zostavila Danica Stašíková-Štukovská. Nitra 2002, AVJČ 268-269)

Wirtschaftskultur. Archäologie, Geschichte und Hinterlassenschaft einer alten Regensburger Schänke (Hrsg. von Andreas Boos). Regensburg 2002, AVJČ 16, 268-269

Ve službách archeologie III. (uspořádali: Vladimír Hašek – Rostislav Nekuda – Josef Unger). Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – Archeologický ústav AV Slovenské republiky Nitra. Brno 2001. 210 stran, AVJČ 16, 267.

Archeologia technica 13. Technické muzeum v Brně 2002. 85 stran. Sborník referátů, přednesených v brněnském Technickém muzeu dne 4. dubna 2001 na 20. semináři „Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami“, AVJČ 16

Archeologia technica 14. Technické muzeum v Brně 2003. 50 stran. Sborník referátů, přednesených v brněnském Technickém muzeu dne 9. dubna 2002 na 21. semináři „Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami“, AVJČ 16, 259.

Jiří Pajer: Novokřtěnské fajánse ze Strachotína. Mikulov 2001. 175 stran, 109 čb obrázků a fotek, 16 barevných příloh, AVJČ 16, 255.

6.5 Populárně-vědné texty, články a publikace:

RNDr. D. Abazid – Mgr. D. Fischer, *Přírodní rezervace Dráčovské tůně*, Chráněná území Tábořska 5, Gymnázium Pierra de Coubertina v Táboře (edice turistických skládaček).

Mgr. Petr Brátka, *Druhý historický kalendář Jistebnice* (průvodní text)

Doc. PhDr.R. Kraj, CSc. - 10 textů k *archeologickým výzkumům* – do regionálních a celostátních novin

7. Knihovny a odborné služby veřejnosti

7.1 Knihovny

V Husitském muzeu pracují dvě odborné specializované knihovny, a to v Táboře v hlavní budově na náměstí Mikuláše z Husi čp. 44 (historická), a v Blatském muzeu v Soběslavi v ulici Petra Voka čp. 152 (přírodovědná a národopisná). Obě slouží pracovníkům muzea i veřejnosti.

V roce 2003 se pokračovalo v digitalizaci knihovní evidence, zejména v Soběslavi, kde bylo zpracováno dalších 4036 svazků.

Počet knihovních jednotek k 31.12.2003 činil **43 427**, z toho v Táboře 23 255, v Soběslavi 20 172.

Počet přírůstků za toto období **400** v hodnotě 123 000,- Kč, z toho v Táboře 388, v Soběslavi 62.

Počet úbytků a převodů 198. Řada duplikátů byla převedena do knihovny botanického oddělení Národního muzea a knihovny Archeologického ústavu AV ČR, která byla zcela zničena při povodni v srpnu 2002.

Celkový počet výpůjček za rok činil 1787 titulů pro 19 vlastních zaměstnanců a 378 cizích badatelů.

Mezinárodní výměnu jsme využili 8x, *Meziknihovní 12x. Pro meziknihovní výměnu jsme poskytli 8 titulů.*

7.2 Odborné služby veřejnosti

V uplynulém roce vypracovali pracovníci muzea 23 odborných expertiz, 152 badatelských požadavků a zodpověděli 130 dotazů.

8. Objekty muzea

8.1 Přehled

8.1.1 Tábor

Žižkovo náměstí čp. 1

Budova historické městské radnice. Vlastníkem je Město Tábor. V pozdně gotickém komplexu, dokončeném Wendelem Roskopfem, je umístěna základní expozice *Husité a Galerie výtvarného umění*. Z objektu je rovněž vstup do expozice *Táborské středověké podzemí*.

Martínka Húskey čp. 54 – Galerie A.D. 1551

Vlastníkem objektu je Město Tábor. V těsné blízkosti historické radnice se nachází hlavní *výstavní galerie muzea*. Je ručena pro rozhodující přehlídky výtvarného umění i muzeologické výstavy.

Klokotská ul. – Bechyňská brána

Vlastníkem objektu je Město Tábor. Poslední dochovaná městská brána za 15. st. se nachází v těsném sousedství městského hradu. Z interiéru, s expozicí *Život a práce středověké společnosti a výstavními prostory*, je vstup do válcové *hradní věže ze 13. a 15. st.*, která poskytuje výhled na jihozápadní část historického jádra a na blízké okolí. V roce 2003 proběhly rozsáhlé konzervační práce na jejím plášti.

Nám. Mikuláše z Husí čp. 44 – ředitelství a depozitáře

Vlastníkem objektu je Husitské muzeum. Sídlo *ředitelství, odborných pracovišť, depozitářů, knihovny, přednáškového sálu a dílen*. Rozsáhlý čtyřkřídový komplex byl vybudován v polovině 17. století jako klášter a komenda bosých augustiniánů. Zůstala

zachována původní dispozice s rajským dvorem a přilehlým chrámem Narození Panny Marie, který je majetkem Římskokatolické církve.

8.1.2 Soběslav

Petra Voka čp. 152 – „Rožmberský dům“

Vlastníkem objektu je Městský úřad Soběslav. Hodnotný renesanční dům s expozicí *Příroda Táborska*, vyhledávanou *výstavní síní, odbornými pracovišti (knihovna) a dílnami a depozitáři*.

Nám. Republiky čp. 107 – „Smrčkův dům“

Vlastníkem objektu je Husitské muzeum. Hodnotný renesanční dům s expozicí *Národopis Blat a Kozácka a výstavní síní*. V přízemí se nachází, v současné době uzavřená, *Pamětní síň Otakara Ostrčila*, hudebního skladatele. Dále jsou v objektu *depozitáře*.

Petra Voka čp. 163 – „Cukrářský dům“

Vlastníkem objektu je Husitské muzeum. Nachází se zde *depozitář nábytku* podsbírek Etnografická a Výroba a způsob života.

8.1.3 Veselí nad Lužnicí

Nám. T. G. Masaryka čp. 111 – „Weisův dům“

Vlastníkem objektu je Husitské muzeum. V objektu se nachází expozice *Z pokladů muzea, Pamětní síň Karla Weise*, významného hudebního skladatele a folkloristy, výstavní prostory a depozitáře. Cenný renesanční dům spoluvytváří charakter městské lokality.

8.1.4 Sezimovo Ústí

Třída Dr. E. Beneše čp. 201 – „Benešova vila“

Vlastníkem objektu je Úřad vlády České republiky. Husitské muzeum zde provozuje o státních svátcích a výročí narození a úmrtí manželů Benešových *rekonstruovanou pracovnu a úmrtní pokoj prezidenta*.

8.2 Údržba

Soběslav, Petra Voka čp. 163 – „Cukrářský dům“ (depozitáře).

V objektu proběhly rozsáhlé stavební opravy následků škod způsobených povodní v srpnu 2002. Byla zabezpečena statika, provedeno odsekání vnitřních omítek v celém přízemí objektu a nahozena omítka sanační, odstraněny podlahy a položena nová dlažba. Zavedena nová elektroinstalace, vymalováno a opravena akumulární kamna. Pro objekt byly zakoupeny 2 ks. vysoušečů.

Celkové náklady na tento objekt včetně příspěvku Ministerstva kultury činily 753 496,-Kč.

Soběslav, Petra Voka čp. 152 - „Rožmberský dům“; Nám. Republiky čp. 107 - „Smrčkův dům“
Veselí nad Lužnicí, Nám. T. G. Masaryka čp. 111 - „Weisův dům“

Provedeny běžné opravy střešních krytin a štítů a hydroizolační nátěry. Celkové náklady na všechny tři objekty činily 117 616,- Kč

Tábor, Nám. Mikuláše z Husi čp. 44

Po vystěhování Státního okresního archivu a uvolnění všech jeho bývalých pronajatých prostor jsme přistoupili k jejich sanaci. Místnosti při vstupu do objektu byly po osazení nových podlah, položení PVC, opravě elektroinstalace a vymalování upraveny jako *fotoateliér*. Náklady činily 40 126,- Kč.

Zadní křídlo budovy bylo v horším stavu. Vlhké zdi bylo nutné oklepat a ohodit sanační omítkou, provést úpravy elektroinstalace. V přední části byly položeny nové podlahy a vymalováno. Sanováno bylo i sociální zařízení. Prostory budou sloužit jako *depozitáře, sklady a keramická laboratoř*. Celkové náklady v roce 2003 činily 240 475,- Kč.

9. Finanční hospodaření

Vedoucí provozně ekonomického útvaru Milena Jarolímková.

Výdaje činily celkem	16 903 000,- Kč
z toho neinvestiční	16 903 000,- Kč
z toho materiálové	2 511 000,- Kč
služby	5 648 000,- Kč
mzdové a odvody z mezd	8 168 000,- Kč
daně	13 000,- Kč
ostatní náklady	359 000,- Kč
odpisy	204 000,- Kč
Příjmy činily celkem	5 765 000,- Kč
z toho tržby za vstup	2 041 000,- Kč
z archeologického výzkumu	2 734 000,- Kč
za prodej suvenýrů	486 000,- Kč
jiné ostatní příjmy	504 000,- Kč

dotace na činnost od MK ČR	11 495 000,- Kč
Hospodářský výsledek roku	357 000,- Kč

Dotace na výstavbu Památníku prezidenta dr. Edvarda Beneše

	9 423 000,- Kč.
z toho čerpáno	260 000,- Kč
na rezervní fond MK ČR vráceno	9 163 000,- Kč